

Pozdravljeni na pouku na daljavo

Za delo se prijavi na spletni strani Založbe Rokus Klett, da prideš do i učbenika (www.iRokus.si), ki smo ga uporabljali že v šoli.

Vsa potrebna navodila za to imaš na šolski spletni strani - <http://www.osdravlje.si/brezplacna-intergradiva-za-ucence-in-ucitelje/>

Danes boš za ogrevanje v novem načinu učenja delno obdelal(a) poglavje LES.

Uporabi učbenik Prava tehnika 6, str.80-91.

Najprej preberi in preuči strani ter naredi kratek zapis pomembnih pojmov v zvezek.

Prilagam ti smernice in zapise, ki te vodijo po bistvu in ti pomagajo pri zapiskih:

- ugotovi, predstavi in utemelji razširjenost ter rabo lesa v vsakdanjem življenju. Raba lesa nekoč in danes (orodje že v kameni dobi; bivališča na kolid; iznajdba kolesa: mobilnost in pridobivanje energije; kurjava; pohištvo; zgradbe;...).
- razloži pomen gozda za okolje in ljudi z ekološkega in gospodarskega vidika, pomen gozda za okolje in ljudi (gospodarski pomen – delovna mesta; vir hrane; okoljski pomen – življenjski prostor rastlinskim in živalskim vrstam, erozija, plazenje tal, uravnavanje vodnega kroga, čiščenje zraka). Gozd je obnovljivo naravno bogastvo – pomen pogoždovanja.
- prepoznav najpogostejše (domače) vrste lesa in naštej njihove osnovne značilnosti in uporabo,
- predstavi prednosti in slabosti uporabe lesa v primerjavi z drugimi materiali,
- zapiši lastnosti lesa (gostoto, trdoto, prožnost, žilavost, cepljivost ...) in razloži njihov vpliv na uporabnost, ugotovi povezavo med gostoto in maso lesa.

1. Vrste lesa

Poznamo in uporabljamo les **iglavcev**, **listavcev** in **eksotičnih dreves**.

Iglavci imajo posebno obliko listov – **iglice**. Večina iglavcev je **zimzelenih** (razen macesna).

Najpogostejši iglavci za uporabo so: smreka, jelka, bor in macesen.

Les iglavcev se uporablja v gradbeništvu (ostrejša ...), pohištveni industriji, za embalažo (palete ...), v glasbeni industriji (vrhunski instrumenti).

Listavci imajo liste, vsi cvetijo in imajo semena. Večinoma so listopadni. Najpogostejši listavci so: hrast, bukev, javor, gaber, kostanj, češnja, lipa, jelša, brest ...

Les listavcev se uporablja v pohištveni industriji, za kurjavo, talne obloge, športno orodje ...

Eksotični les raste na področju ekvatorja (Južna Amerika, Afrika, Azija). Najpogostejše vrste so: mahagonij (dragocen, uporaba: pohištvo, talne obloge, glasbila), balsa (izredno lahek, uporaba: modelarstvo), ebenovina, bambus (sodi v vrsto trav, ki jim steblo oleseni in postane zelo trdo, uporaba: pohištvo ...).

2. Lastnosti lesa

Naštejemo nekaj lastnosti lesa (trdota, trdnost, gostota, prožnost, žilavost, cepljivost, higroskopičnost, prevodnost toplote, zvoka in elektrike, gorljivost, trajnost, barva, tekstura, vonj).

Oglej si kratke filme, ki prikazujejo določeno lastnost lesa.

Težji les je praviloma gostejši.

Veliko užitka v učenju malo drugače. Uporabite tudi med vrstniško sodelovanje preko elektronskih komunikatorjev. Za vprašanja in pojasnila sem ti na voljo tudi jaz na mojem elektronskem naslovu: brigita.horvat05@gmail.com

Bodite zdravi in srečni.

Brigita Horvat

